

04.06.2018 10:33

Elīna Pinto: Nabadzība – nereditama, nedzirdama, neizbēgama? (131)

Elīna Pinto
Eiropas Latviešu apvienības vicepriekšsēde

Foto: LETA

Ar
DINO ZOO
karti –
ieeja lētāk!

Nabadzība ir visskaidrāk ieraugāma, kad tā ir nereditama. Nabadzība ir visskalāk sadzirdama, kad to nesauc vārdā. Vai tā ir arī neizbēgama? Latvija šobrīd dzīvo divās realitātēs – lasām par augstiem izaugsmes rādītājiem un nodarbinātību, bet vienlaikus esam arī starp Eiropas valstīm ar sliktākajiem ienākumu un IKP rādītājiem uz vienu iedzīvotāju.*

Līdzās pastāv "jauno, veiksmīgo, uzņēmīgo" burbulis un trūcīgo jeb, pirmo slengā, "sliņķu, cīkstuļu un neveiksminieku" dzīves telpa. Tāds pretnostatījums gan nepalīdz ieraudzīt, skaidri nosaukt nabadzību, aiz vai uz kuras robežas ir ceturtā daļa Latvijas iedzīvotāju, un problēmu risināt.

Latvijā nabadzība ir "nereditama" – mēs to eksportējam. Pēdējos gados aktīvi darbojoties ar Latvijas cilvēkiem emigrācijā, papildus profesionālās un personiskās izaugsmes motivētai izbraukšanai skaudri redzu arī bēgšanu no nabadzības, īpaši pēckrīzes gados. Šis "eksports" ir devis iespēju daudziem atsperties un veidot nodrošinātāku dzīvi ārzemēs. Bet Latvijā tas ir atstājis tukšas sētas laukos, darvietas uzņēmumos un solus skolās, ko varētu pildīt nabadzības vai tās draudu

ZĀJU NEZĀMATOTA LIETOŠĀNA IR VATĪGA VEICĒSĀ!

dēļ aizbraukušās ģimenes. Nabadzību "neredz" – mēs to slēpjam aiz kauna vai līdzcilvēku atbalsta plīvura, neļaujot politikas veidotājiem sejā ieraudzīt tās patieso apmēru. Pašlepnā sabiedrībā, kur valda veiksmes kults, trūcības blakne ir novēršanās, no vienas puses, un noslēgšanās sevī, no otras puses, – nespējot uzturēt attiecības, sanemties iziet sabiedrībā vai pat uz darba interviju.

darba devējiem un arodbiedrībām.

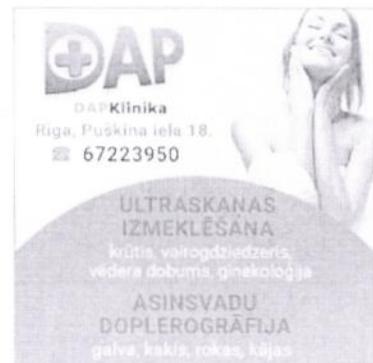
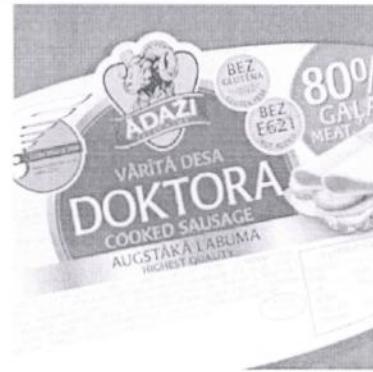
Tajā tiek bez balss atstāti cilvēki, kas neiekļaujas šodienas sabiedrības ekonomiskajai struktūrai anahronajā NTSP triumvirātā, tostarp sociālās aizsardzības un maznodrošināto pārstāvības organizācijās. Arī citās tik dažādajās padomēs un darba grupās šādai pārstāvībai ir par maz vietas – lai tā būtu ēnu ekonomikas apkarošanas joma vai, piemēram, ūres tiesību vai pensiju sistēmas reforma. Viens no tiesiskas un demokrātiskas pārvaldības pamatprincipiem ir "neko par mani bez manis" – taču nabadzīgo cilvēku gadījumā pārsvarā ļaujam nevis viņiem runāt pašiem, bet gan aizbildnieciski nobīdām malā.

Tomēr neredzēt un nedzirdēt nav risinājums. Nabadzības līmenis Latvijā, īpaši pensionāru, sieviešu un lielo ģimeņu vidū, un to cilvēku īpatsvars, kuri saskaras ar ļoti sliktiem sadzīves apstākļiem, ir cēlies (CSB, "Eurostat"). Šis ir gan morāli ētisks, gan ekonomisks jautājums. Tas liek domāt par līdzatbildību un solidaritāti – vērtībām, kas Latvijas politikā pēc padomju saimniekošanas un amerikāniskā "veiksmes stāsta" Pīrra uzvaras gājiena joprojām

diemžēl ir mazā cieņā. Minimālā vecuma pensija nav palielināta kopš 2006. gada, 2014. gadā paziņotā minimālo ienākumu līmeņa reforma nav īstenota, un sociālās pašdzības pabalstu apmērs joprojām ir nepietiekams* – pat ja ekonomikas rādītāji ir pozitīvi.

Mēs ieviešam obligātu valsts aizsardzības mācību, kur paredzēts bērnus trenēt vadoni bas respektā, bet vai cilvēkdrošībai tikpat būtiski nebūtu apgūt arī to, ko nozīmē solidaritāte pret līdzcilvēkiem sadzīves un valsts līmeni? Mēs ieviešam šķirošanu piekļuvē veselības aprūpei, kas visvairāk apdraud tieši sociāli atstumtos, – bet vai drīzāk kā mērauklai nevajadzētu kalpot Hipokrāta zvērestam "bez izvairīšanās sniegt palīdzību ikvienam cilvēkam neatkarīgi no [...] viņa sociālā stāvokļa"?

Nabadzība ir arī ekonomisks jautājums. Tās izskaušanai vajadzīga nauda. Neko nedarot, mēs vidējā termiņā zaudējam vēl vairāk naudas. Nabadzība sapin kājas noturīgai ekonomikas izaugsmei. Līdz akūtam stāvoklim novilcinātu slimību ārstēšana, trūkuma vairota alkoholisma un vardarbības sekas ģimenēs, uztura un izglītības iespēju ierobežojumi bērniem un cilvēku ilgstošs bezdarbs valsts budžetam un beigu beigās arī ikvienam no mums izmaksā dārgāk nekā adekvāts

Aprūpētāji/-as
Iga | Alga līdz: 1817 EUR

[Skatit](#)

Metāstrādnieks/-ce
Rīgas rajons | Alga līdz: 1330 E...

[Skatit](#)

Apkopējs/-a
Rīga | Alga līdz: 480 EUR

[Skatit](#)

Autovadītājs/-a
Rīgas rajons | Alga līdz: 1000 E...

[Skatit](#)

[Apskatit priekšlikto vākances >](#)

SLUDINĀJUMI

Māja, Salaspils pag., **149 000 €**

Zeme, Pirkli, **50 900 €**

JAUNIE PROJEKTI

KĀJĀS ĪSTĀDIENĀS UN VĒSTURĒS. VĒSTURĒS, KĀJĀS ĪSTĀDIENĀS. EKSPERTEZĀS, KĀJĀS ĪSTĀDIENĀS. VĒSTURĒS, KĀJĀS ĪSTĀDIENĀS.

un nodarbinātību stimulējošs cilvēka cienīgu pamatiensākumu atbalsts. Tas rada nosacījumus, lai izkāptu no nabadzības, un kopā ar profesionālās apmācības programmām vai sociālās uzņēmēdarbības atbalstu mudina pakāpeniski iekļauties darba tirgū. Minimālā ienākuma atbalsta līdzekļi uzreiz nonāk arī patēriņā, kas palīdz uzturēt ģimeni un saimniecisko darbību, īpaši reģionos. Tāpēc Eiropas Komisija jaunākajās rekomendācijās Latvijai* mudinājusi uzlabot minimālo ienākumu pabalstu, minimālo vecuma pensiju un cilvēkiem ar invaliditāti paredzētā ienākumu atbalsta adekvātumu. Tas atspoguļots arī Eiropas Savienības Sociālo tiesību pilārā, kas nosaka "tiesības uz pienācīgiem minimālo ienākumiem pabalstiem, kas nodrošina cilvēka cienīgu dzīvi visos posmos ikvienam, kam nav pietiekamu līdzekļu".

Nabadzība nav neizbēgamība. Tāpat kā sieviešu vai bērnu tiesībās, arī šeit pārmaiņu pamatā ir to ieraudzīt, nosaukt vārdā un atzīt, ka tā ir mūsu visu kopējā lieta. Tas prasa ikviena aktīvu apziņu un rīcību – gan individuāli, gan valsts un visas Eiropas līmenī. Tāpēc esmu pievienojusies Eiropas Pretnabdzības tīkla Latvijas nodajās (EAPN-Latvia) darbam kā goda vēstnese, lai mudinātu sabiedrību un politikas veidotājus mērķtiecīgi vērsties pret nabadzību. Manis

pašas ceļš no vienkāršas daudzibēru ģimenes deviņdesmitajos uz nodrošinātību, darba pieredze attīstības valstīs un pēdējo gadu dzīve pārticīgajā Luksemburgā nostiprinājusi pārliecību, ka pa dzīves kāpņem ir jākāpj pašam, bet atbildīga valsts var tam uzbūvēt pakāpienus. Luksemburga, kura pirms septiņdesmit gadiem vēl bija kara un okupācijas sagrauta vienkāršu lauksaimnieku pavalsts, man ir jāvusi noticeit, ka ir iespējams arī no sliktām starta pozīcijām mērķtiecīgi attīstīt spēcīgu sociālās drošības sistēmu, kas salāgota ar biznesa izaugsmi un liek pamatu līdzsvarotai valsts attīstībai un katras cilvēka cienīgai dzīvei. Drīz jau varēsim svinēt trīsdesmit gadus kopš Latvijas neatkarības atjaunošanas, arī mums ir jāspēj to paveikt. Šābriža atkopšanās laiks ir īstais, lai izrāvienu salāgotu ar sociālo drošību, kas cilvēkiem ļaus noticeit sev, savai valdībai un arī Eiropas pievienotajai vērtībai.

Tamēj 32 Eiropas valstu nevalstiskās organizācijas, kas ir iesaistītas nabadzības novēršanā, tostarp EAPN-Latvia, kopā ar pārvaldes iestādēm, sociālajiem partneriem, pētniekim un ekspertiem ir izveidojušas neformālu partnerību – Eiropas Minimālo ienākumu tīklu (**EMIN**). Šis tīkls 28. aprīlī aizsāka informatīvu ceļojumu ar EMIN autobusiem. Tie no Briseles ceļo pa Eiropas valstīm un 7.–9. jūnijā šķērsos arī Latviju, pieteikojot Bauskā, Rīgā un Ainažos. EMIN

programmas mērķis ir iestāties par ikvienu tiesībām dzīvot cilvēka cienīgu dzīvi un pilnībā iekļauties sabiedrībā. EMIN ietvaros tiks vākti paraksti petīcijai par to, lai gan Latvijā, gan Eiropas līmenī tiktu noteikts un nodrošināts adekvāts minimālā ienākuma apmērs ikvienam iedzīvotajam. Papildus tam arī ar citiem pasākumiem mudināsim valsts attīstības redzējumā un Eiropas politikā kā caurviju kritēriju

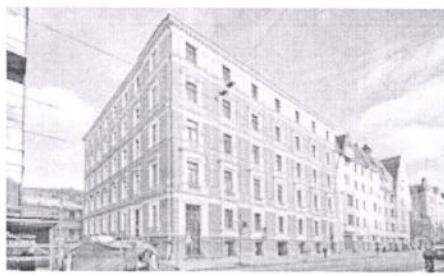
Dzīvoklis, Rīga, Centrs, no 104 000 €

NO ĪPAŠNIEKA

Dzīvoklis, Rīga, Ziepniekkalns, 169 000 €

NEKUSTAMĀ IPASUMA ZĪNAS

Noslēgumam tuvojas vēsturiskā nama Lāčplēša ielā 13 renovācija

Mežaparku arvien vairāk izvēlas kā vietu, kur investēt naudu

VEIKALS

WWW.220.LV

Elektriskie
skrejriteņi!
Pārsteidzošas cenas!
Izvēlies!

Viršu apavī!
Super cenas! Laiks
iepirkties!

AZURA.LV

SIEVIŠU APĢĒRBU VEIKALS

DŽEMPERI
no **€7,99**
SKATIT

ADĪTIE DŽEMPERI UN JAKAS
• Izdevīgas cenas • Ātra piegāde 1-2
dienas • 14 dienas atgriešanai

GEMMI.LV

Atlaides līdz 50%!

ietvert nabadzīgo un sociāli atstumto iedzīvotāju dzīves pamatlīmeņa nodrošināšanu un viņu iekļaušanu sabiedriskajā, ekonomiskajā un pilsoniskajā dzīvē.

* Eiropas Komisijas 2018. gada 23. maija valstij specifiskās rekomendācijas par Latviju (COM(2018)413 final).

Akcija!
Atlaides līdz 50%!

Tikai šodien!
Atlaides līdz 50%!

WWW.GOLDENGATE.LV

JUVELIERIZSTRĀDĀJUMU VEIKALS

ATLAIDE 30%
[Saderināšanas gredzeni ar brīlantiem!](#)

ATLAIDE 30%
[Auskari ar brīlantiem!](#)

Pamanījāt klūdu?

Iezīmējiet tekstu un nos piediet Ctrl + Enter!

Stingri aizliegts DELFI publicētos materiālus izmantot citos interneta portālos, masu informācijas līdzekļos vai jebkur citur, kā arī jebkādā veidā izplatīt, tulkot, kopēt, reproducēt vai kā citādi rikoties ar DELFI publicētajiem materiāliem bez rakstiskas DELFI atlaujas saņemšanas, bet, ja atlauja ir saņemta, DELFI ir jānorāda kā publicētā materiāla avots.

 Masanori Takeuchi - Latvijā valsts rada nabadzību un emigrāciju. Latvijas valsts Latvijas iedzīvotājiem nozog miljonus kukuļos, sarunātos iepirkumos un partiju sponsorēšanas programmās. Valsts apzog savus iedzīvotājus un liek tiem doties...

 Arturs Prieditis - Latviešiem nabadzība nav svešs gardums. Nabadzība bija pēc I Pasaules kara. Kari ir tradicionālais nabadzības iemesls. Arī pēc II Pasaules kara bija nabadzība kādu laiku. Šodienas nabadzība nav kara dēļ. Šodienas nabadzība ir...

[ANONİMIE \(112\)](#)

[REGISTRĒTIE \(19\)](#)

IENĀKT:

Ierakstiet komentāru šeit:

PIEVIENOT

Lai arī komentārus

Komentējot Jūs piekrītat Lietošanas noteikumiem

CITI RAKSTI NO ŠĪS KATEGORIJAS

[Didzis Melbiksīs: Mītu jūra \(31\)](#)

TŪRISMS

[INDI.LV](#)

TŪRISMA FIRMA

Ziemeļsvētki Prāgā
-5 d.
Drēzdene, Karlovi Vāri ekskursija uz "BeLAZ"
un minerālūdenu avoti-139€

Mūsu kaimiņi
Minska, Dudutki,

[AVIOKASES.LV](#)

Avobiļetes un ceļojumi

RYANAIR
LOW FARES MADE SIMPLE
AvioKases
Karstās
ceļazīmes, Akcijas
Kanāriju salas,
Ēģipte...no 289 EUR,
Akcijas Ryanair, Wizzair

Lēti lidojumi no Rīgas
Oslo-no 21,
Frankfurte, Londona-
no 26 EUR

[CRUISECLUB.LV](#)

Royal Caribbean kruizi

Royal Caribbean kruizi
Karibu salas, Vidusjūra, Dubaija, Āzija un citi
reģioni

IZGLĪTĪBA

[MERIDIAN GROUP](#)

Mācības ārzemēs